

Lettre Internationale odpověď Domenachovi [1991]

01

Myšlenka, že celé společnosti mohou nejenom vstoupit do dějin, ale také z nich vystoupit či vypadnout, se v poslední době zejména u nás v Československé federativní republice stala okřídlenou a pomalu již také otřelou frází, motýlkovitě poletující z listů novin na listy časopisů a na řádky nejrůznějších esejů i na vlny rozhlasového i televizního vysílání. Protože každý takpový šířící se slogan má četné nepředmětné konotace, které mají značný vliv na způsob myšlení celých společností, je zapotřebí tomu věnovat detailnější pozornost.

02

Je třeba se dohodnout na tom, co to vlastně jsou dějiny, jak vznikají (jak jsou ustavovány a udržovány) a jak končí. Na tom mnoho záleží, chceme-li své teze podávat v podobě zdůvodněných koncepcí a nikoliv jako deklarace. Základní důležitost má chápání vztahu mezi děním dějin a chápáním (uvědomováním si) dějin. Předpokládejme, že by existovalo něco takového jako propadání nějakého lidského společenství z dějin do nedějinnosti. Pokud by si toho lidé, náležící k onomu společenství, byli vědomi, šlo by stále ještě o dění jejich dějin.